

มคอ. 3 รายละเอียดของรายวิชา

รายละเอียดของรายวิชา (Course Specification) หมายถึง ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการบริหารจัดการของแต่ละรายวิชาเพื่อให้การจัดการเรียนการสอนสอดคล้องและเป็นไปตามที่วางแผนไว้ในรายละเอียดของหลักสูตร ซึ่งแต่ละรายวิชาจะกำหนดไว้อย่างชัดเจนเกี่ยวกับวัตถุประสงค์และรายละเอียดของเนื้อหาความรู้ในรายวิชา แนวทางการปลูกฝังทักษะต่าง ๆ ตลอดจนคุณลักษณะอื่น ๆ ที่นักศึกษาจะได้รับการพัฒนาให้ประสบความสำเร็จตามจุดมุ่งหมายของรายวิชา มีการกำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับระยะเวลาที่ใช้ในการเรียน วิธีการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลในรายวิชา ตลอดจนหนังสือหรือสื่อทางวิชาการอื่น ๆ ที่จำเป็นสำหรับการเรียนรู้ นอกจากนี้ยังกำหนดยุทธศาสตร์ในการประเมินรายวิชาและกระบวนการปรับปรุง

ประกอบด้วย 7 หมวด ดังนี้

หมวดที่ 1	ข้อมูลทั่วไป
หมวดที่ 2	จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์
หมวดที่ 3	ลักษณะและการดำเนินการ
หมวดที่ 4	การพัฒนาผลการเรียนรู้ของนักศึกษา
หมวดที่ 5	แผนการสอนและการประเมินผล
หมวดที่ 6	ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน
หมวดที่ 7	การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของรายวิชา

ตัวอย่าง รายละเอียดของรายวิชา

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยไทย

วิทยาเขต/คณะ/ภาควิชา คณะพยาบาลศาสตร์

หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. รหัสและชื่อรายวิชา

0403 011 การผดุงครรภ์
Midwifery

2. จำนวนหน่วยกิต 4(4-0-8)

3. หลักสูตรและประเภทของรายวิชา

พยาบาลศาสตรบัณฑิต วิชาชีพ

4. ผู้รับผิดชอบรายวิชาและอาจารย์ผู้สอน

- 4.1 รศ.ดร.ดลจิต มั่นคง รับผิดชอบ กลุ่มที่ 1
4.2 ผศ.ดร.กรวิภา บุญหล้า รับผิดชอบ กลุ่มที่ 2

5. ภาคการศึกษา/ชั้นปีที่เรียน

เปิดสอนภาคปลาย ชั้นปีที่ 3

6. รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน (Pre-requisites)

- 0401 014 การพยาบาลพื้นฐาน
- 0402 010 การพยาบาลผู้ใหญ่ 1
- 0402 011 การพยาบาลผู้ใหญ่ 2
- 0300 011 กายวิภาคศาสตร์ของมนุษย์
- 0300 012 สรีรวิทยาของมนุษย์

7. รายวิชาที่ต้องเรียนพร้อมกัน (Co-requisites)

0403 010 การพยาบาลสตรีและทารก (Maternity and Newborn Nursing)

8. สถานที่เรียน

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยไทย

9. วันที่จัดทำหรือปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชาครั้งล่าสุด

วันที่ 12 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2552

หมวดที่ 2. จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

1. จุดมุ่งหมายของรายวิชา

เพื่อให้ศึกษามีความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของผดุงครรภ์ ศาสตร์การผดุงครรภ์ การให้การพยาบาลแก่สตรีมีครรภ์ในทุกระยะ และการพยาบาลทารกแรกเกิด

วัตถุประสงค์

หลังเรียนจบวิชานี้แล้ว ผู้เรียนสามารถ

1. อธิบายบทบาทหน้าที่และขอบเขตความรับผิดชอบตามกฎหมายของผดุงครรภ์ได้
2. อธิบายความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการคลอดได้
3. ประเมินภาวะสุขภาพ และวางแผนการพยาบาลสตรีในระยะคลอดปกติได้ โดยคำนึงถึงความต้องการตามปัจเจกบุคคล และความต่างวัฒนธรรม
4. ประเมินภาวะสุขภาพและวางแผนการพยาบาลทารกในครรภ์และทารกแรกคลอดได้
5. อธิบายการใส่ยาในสตรีในระยะคลอดได้
6. วิเคราะห์ภาวะเสี่ยงและภาวะแทรกซ้อนของสตรีในระยะตั้งครรภ์ คลอด และหลังคลอด และวางแผนการพยาบาลโดยคำนึงถึงความต้องการตามปัจเจกบุคคล และความต่างวัฒนธรรมได้
7. วิเคราะห์ภาวะเสี่ยงและความผิดปกติของทารกแรกเกิดและวางแผนการพยาบาลได้
8. อธิบายและวิเคราะห์ปัญหาจริยธรรมที่เกี่ยวข้องกับการผดุงครรภ์
9. ทำงานเป็นทีมเพื่อจัดทำโครงการการสร้างเสริมสุขภาพในสตรีระยะคลอด

2. วัตถุประสงค์ในการพัฒนา/ปรับปรุงรายวิชา

1. กำลังดำเนินการทำสื่อการเรียนการสอนโดยใช้ e-learning
2. เปลี่ยนแปลงเนื้อหาการเรียนการสอนให้เป็นไปตามหลักฐานเชิงประจักษ์ (evidence based)

หมวดที่ 3. ลักษณะและการดำเนินการ

1. คำอธิบายรายวิชา

บทบาทหน้าที่และจริยธรรมของผดุงครรภ์ ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการคลอด การพยาบาลสตรีในระยะคลอดปกติแบบองค์รวม การพยาบาลทารกแรกคลอดทันที การประเมินทารกในครรภ์ที่มีภาวะเสี่ยง การวางแผนและการพยาบาลสตรี-ทารกที่มีภาวะเสี่ยงและภาวะแทรกซ้อนในระยะตั้งครรภ์ คลอด และหลังคลอด

2. จำนวนชั่วโมงที่ใช้ต่อภาคการศึกษา

บรรยาย	สอนเสริม	การฝึกปฏิบัติ/งานภาคสนาม/การฝึกงาน	การศึกษาด้วยตนเอง
60 ชั่วโมง	ตามความต้องการของนักศึกษาเฉพาะราย	ไม่มี	8 ชั่วโมงต่อสัปดาห์

3. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่อาจารย์ให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการแก่นักศึกษาเป็นรายบุคคล

- อาจารย์ประจำรายวิชาประกาศเวลาให้คำปรึกษาที่หน้าห้องทำงาน และในเว็บไซต์คณะ
- นักศึกษาจองวันเวลาล่วงหน้า หรือมาพบตามเวลา
- อาจารย์จัดเวลาให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคล/กลุ่มตามความต้องการ 2 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ (เฉพาะรายที่ต้องการ)

หมวดที่ 4. การพัฒนาผลการเรียนรู้ของนักศึกษา

การพัฒนาผลการเรียนในกลุ่มมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่มุ่งหวัง

1. คุณธรรม จริยธรรม

1.1 คุณธรรม จริยธรรมที่ต้องพัฒนาการ

พัฒนาผู้เรียนให้มีความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์ มีวินัย มีจรรยาบรรณวิชาชีพ เคารพในคุณค่า และศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ การพิทักษ์สิทธิ์สตรี-ทารก วิเคราะห์ปัญหาจริยธรรมในการพยาบาล สตรี-ทารกในระยะตั้งครรภ์ คลอด หลังคลอด

1.2 วิธีการสอน

- วิเคราะห์กรณีศึกษาเกี่ยวกับประเด็นทางจริยธรรมที่เกี่ยวข้องกับการพยาบาลสตรี-ทารก ในระยะตั้งครรภ์ คลอด และหลังคลอด
- อภิปรายกลุ่ม
- บทบาทสมมติ

1.3 วิธีการประเมินผล

- พฤติกรรมการเข้าเรียน และส่งงานที่ได้รับมอบหมายตรงเวลา
- มีการอ้างอิงอย่างถูกต้องและเหมาะสมในรายงาน
- ประเมินผลการวิเคราะห์กรณีศึกษา

2. ความรู้

2.1 ความรู้ที่ต้องได้รับ

มีความรู้ในศาสตร์ด้านการผดุงครรภ์ เกี่ยวกับบทบาทของผดุงครรภ์ ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการคลอด การพยาบาลสตรีในระยะคลอดในระยะที่ 1 2 3 และ 4 ของการคลอด การประเมินทารกในครรภ์ที่มีภาวะเสี่ยง การพยาบาลสตรีที่มีภาวะเสี่ยงในระยะตั้งครรภ์ที่มีภาวะแทรกซ้อนเนื่องจากการตั้งครรภ์ การพยาบาลสตรีที่มีโรคร่วมกับการตั้งครรภ์ ที่มีเลือดออกในระยะตั้งครรภ์ที่มีโรคติดเชื้อมาร่วมกับการตั้งครรภ์ การใช้ยาทางสูติกรรมในระยะคลอด การพยาบาลสตรีในระยะคลอดที่มีความผิดปกติเกี่ยวกับปัจจัยการคลอด การพยาบาลสตรีในระยะคลอดที่มีภาวะแทรกซ้อนในระยะคลอด การพยาบาลสตรีในระยะคลอดที่ทำสูติศาสตร์หัตถการ การพยาบาลสตรีที่มีภาวะแทรกซ้อนในระยะหลังคลอด และการพยาบาลทารกแรกเกิดทันทีที่ผิดปกติและมีภาวะแทรกซ้อน

2.2 วิธีการสอน

- บรรยายร่วมกับอภิปราย การทำงานกลุ่ม การวิเคราะห์กรณีศึกษา และมอบหมายให้อ่านและสรุปบทความวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.3 วิธีการประเมินผล

- สอบกลางภาคและปลายภาคด้วยข้อสอบและสอบปากเปล่า
- นำเสนอการวิเคราะห์กรณีศึกษา
- การนำเสนอสรุปการอ่านบทความวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3. ทักษะทางปัญญา

3.1 ทักษะทางปัญญาที่ต้องพัฒนา

- พัฒนาความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ คิดเป็นระบบ คิดเพื่อการแก้ไขปัญหาอย่างสร้างสรรค์

3.2 วิธีการสอน

- อภิปรายกลุ่ม
- วิเคราะห์กรณีศึกษา
- การสะท้อนคิด

3.3 วิธีการประเมินผล

- สอบกลางภาคและปลายภาค โดยข้อสอบเน้นการใช้สถานการณ์
- การนำเสนอการวิเคราะห์กรณีศึกษา

4. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

4.1 ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความสามารถในการรับผิดชอบที่ต้องพัฒนา

พัฒนา

- มีทักษะในการสร้างสัมพันธภาพระหว่างผู้เรียนด้วยกัน

- แสดงความเป็นผู้นำและผู้ตามในการทำงานเป็นทีม
- รับผิดชอบในการเรียนรู้ด้วยตนเอง และทำงานที่มอบหมายให้แล้วเสร็จตรงตามเวลา

กำหนด

4.2 วิธีการสอน

- จัดกิจกรรมกลุ่มในการวิเคราะห์กรณีศึกษา
- มอบหมายงานให้ค้นคว้าและศึกษาด้วยตนเอง เช่น ให้เลือกและอ่านบทความวิจัยที่

เกี่ยวข้องกับวิชา

4.3 วิธีการประเมินผล

- ประเมินตนเองและเพื่อนประเมินเพื่อน ด้วยแบบฟอร์มที่กำหนด
- รายงาน/พฤติกรรมการทำงานเป็นทีม
- รายงานการศึกษาด้วยตนเอง (รายงานสรุปรวบยอดความรู้)

5. ทักษะวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

5.1 ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีที่ต้องพัฒนา

- ทักษะในการสื่อสารทั้งการพูด การฟัง การเขียน โดยการทำรายงานและเสนอในชั้นเรียน
- ทักษะในการวิเคราะห์และแปลความหมายข้อมูลจากสถานการณ์จำลอง
- ทักษะในการสืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ตเพื่อทำรายงาน
- มีทักษะในการนำเสนอรายงานโดยใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม

5.2 วิธีการสอน

- อภิปราย
- มอบหมายงานให้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองจาก web site, e-learning และทำรายงาน
- มอบหมายงานให้เตรียมและนำเสนอโดยใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม

5.3 วิธีการประเมินผล

- การมีส่วนร่วมในการอภิปรายและคุณภาพการอภิปราย
- รายงาน
- การนำเสนอด้วยสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ

หมวดที่ 5. แผนการสอนและการประเมินผล

1. แผนการสอน

หัวข้อ	จำนวนชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนการสอน	ผู้สอน
สัปดาห์ที่ 1 บทนำ - บทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของผดุงครรภ์ - ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการคลอด	4	- บรรยายและอภิปรายกลุ่ม	

หัวข้อ	จำนวนชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนการสอน	ผู้สอน
สัปดาห์ที่ 2-4 การพยาบาลสตรี-ทารกในระยะคลอด - การพยาบาลสตรี-ทารกในระยะที่ 1 2 3 และ 4 ของการคลอด - การใช้ยาทางสูติกรรมในระยะคลอด	12	- บรรยายประกอบสื่อวีดิทัศน์ - จัดทำกรณีศึกษาให้นักศึกษาวิเคราะห์ในกลุ่มย่อย	
สัปดาห์ที่ 5 การประเมินสภาวะทารกในครรภ์ - การประเมินการเต้นของหัวใจทารกในครรภ์ - การประเมินการดิ้นของทารกในครรภ์ - การประเมินการเพิ่มขนาดมดลูกตามอายุครรภ์	4	- บรรยายพร้อมสื่อวีดิทัศน์ นักศึกษาสัมพัทธ์สูติตั้งครรภ์	
สัปดาห์ที่ 6-9 การพยาบาลสตรี-ทารกในระยะตั้งครรภ์ที่มีภาวะเสี่ยงและภาวะแทรกซ้อน - การพยาบาลสตรี-ทารกที่มีภาวะเสี่ยงในระยะตั้งครรภ์ - การพยาบาลสตรี-ทารกที่มีภาวะแทรกซ้อนเนื่องจากการตั้งครรภ์ - การพยาบาลสตรี-ทารกที่มีโรคร่วมกับการตั้งครรภ์ - การพยาบาลสตรี-ทารกที่มีเลือดออกในระยะตั้งครรภ์ - การพยาบาลสตรี-ทารกที่มีโรคติดเชื้อร่วมกับการตั้งครรภ์	16	- บรรยายร่วมกับอภิปราย - จัดกรณีศึกษาให้ทำงานในกลุ่ม และนำเสนอผล การอภิปรายกลุ่ม	
สอบกลางภาค			
สัปดาห์ที่ 10-12 การพยาบาลสตรี-ทารกในระยะคลอดที่มีภาวะเสี่ยงและภาวะแทรกซ้อน - การพยาบาลสตรี-ทารกที่มีความผิดปกติเกี่ยวกับปัจจัยการคลอด - การพยาบาลสตรี-ทารกที่มีภาวะแทรกซ้อนในระยะคลอด	12	- บรรยายร่วมกับอภิปราย - จัดกรณีศึกษาให้ทำงานในกลุ่ม และนำเสนอผล การอภิปรายกลุ่ม	
สัปดาห์ที่ 13 การพยาบาลสตรี-ทารกที่ได้รับการทำสูติศาสตร์หัตถการ	4	- บรรยายร่วมกับอภิปราย - จัดกรณีศึกษาให้ทำงานในกลุ่ม	
สัปดาห์ที่ 14 การพยาบาลสตรี-ทารกที่มีภาวะเสี่ยงและภาวะแทรกซ้อนในระยะหลังคลอด	4	- บรรยายร่วมกับอภิปราย - จัดกรณีศึกษาให้ทำงานในกลุ่ม	
สัปดาห์ที่ 15 การพยาบาลทารกแรกเกิดที่มีภาวะแทรกซ้อน	4	- บรรยายร่วมกับอภิปราย - จัดกรณีศึกษาให้ทำงานในกลุ่ม	
สัปดาห์ที่ 16 สอบปลายภาค	3		

2. แผนการประเมินผลการเรียนรู้

การประเมิน	งานที่จะใช้ประเมินผลผู้เรียน	สัปดาห์ที่กำหนด	สัดส่วนของการประเมินผล
(1)	สอบ		50%
	- สอบกลางภาค	9	20%
	- สอบปลายภาค	16	30%
(2)	การเข้าชั้นเรียน	ตลอดเทอม	5%
(3)	การมีส่วนร่วมอภิปราย แสดงความคิดเห็นในชั้นเรียน	ตลอดเทอม	5%
(4)	วิเคราะห์กรณีศึกษาและการนำเสนอ	12	15%
(5)	การทำงานกลุ่มและผลงาน	2, 6, 10	15%
(6)	การอ่านและสรุปบทความวิจัย	13	10%

หมวดที่ 6. ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

1. ตำราและเอกสารหลัก

Ladewig, P. W., London, M. L., & Davidson, M. R. (2006). **Contemporary maternal-newborn nursing care** (6th ed.). Upper Saddle River, NJ: Pearson Prentice

Hall.Murray, S. S., & McKinney, E. S. (2006). **Foundations of maternal-newborn nursing** (4th ed.). St. Louis, MO: Elsevier.

Pillitteri, A. (2008). **Maternal & child health nursing: Care of the childbearing & childrearing family** (5th ed.). Philadelphia: Lippincott.

Varney,H., Kriebs, J. M., & Cregor, C. (2004). **Varney's midwifery** (4th ed.). Boston: Jones and Bartlett.

2. เอกสารและข้อมูลสำคัญ

- หนังสือมาตรฐานวิชาชีพเกี่ยวกับการผดุงครรภ์
- คู่มืองานอนามัยแม่และเด็ก
- ข้อมูลงานอนามัยแม่และเด็ก
- ฐานข้อมูลและระบบสืบค้นอิเล็กทรอนิกส์ ได้แก่ web site สภาการพยาบาล The

Cochrane Library, World Health Organization, Best Practice & Research Clinical Obstetrics and Gynaecology

3. เอกสารและข้อมูลแนะนำ

3.1 หนังสือ ได้แก่

Cunningham, F. G., Leveno, K. J., Bloom, S. L., Hauth, J. C., Gilstrap III, L. C., &

Wenstrom, K. D. (2005). **Williams obstetrics** (22nd ed.). New York: McGraw-Hill.

Lowdermilk, D. L. & Perry, S. E. (2004). **Maternity & women's health care** (8th ed). St. Louis, MO: Mosby.

Ladewig, P. A., London, M. L., & Davidson, M. R., (2006). **Contemporary maternal-newborn nursing care** (6th ed.). Upper Saddle River, NJ : Pearson Education.

3.2 วารสาร ได้แก่ JOGNN, American College of Nurse-Midwives, MCN , midwifery, Journal of Midwifery & Women's Health

3.3 ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ และเว็บไซต์ ได้แก่ EBSCO Publishing's CINAHL, Science Direct, Springer Link e Journal, E-learning วิชา 0403 011 การผดุงครรภ์

3.4 แผ่นซีดี ได้แก่ VDO / VCD, เกี่ยวกับการตรวจครรภ์ กลไกการคลอด การช่วยเหลือ การคลอด การอาบน้ำทารก การตรวจร่างกายทารกแรกเกิด

หมวดที่ 7. การประเมิน และปรับปรุงการดำเนินการของรายวิชา

1. กลยุทธ์การประเมินประสิทธิผลของรายวิชาโดยนักศึกษา

- การสนทนากลุ่มระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน
- การสะท้อนคิด (reflective journal) ของผู้เรียน
- แบบประเมินผู้สอน และแบบประเมินรายวิชา

2. กลยุทธ์การประเมินการสอน

- การสังเกตการณ์สอนของผู้ร่วมทีมการสอน
- ผลการสอบ/การเรียนรู้
- การทวนสอบผลการประเมินการเรียนรู้

3. การปรับปรุงการสอน

- สัมมนาการจัดการเรียนการสอน เพื่อร่วมกันหาแนวทางหรือวางแผนการปรับปรุงพัฒนา รายวิชา
- การวิจัยในชั้นเรียน

4. การทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาในรายวิชา

มีคณะกรรมการในสาขาวิชาตรวจสอบผลการประเมินการเรียนรู้ของนักศึกษา(คะแนน/เกรด) กับข้อสอบ รายงาน โครงการ และการให้คะแนนพฤติกรรมของนักศึกษา

5. การดำเนินการทบทวน และการวางแผนปรับปรุงประสิทธิผลของรายวิชา

- ปรับปรุงประมวลรายวิชาทุกปีตามผลการสัมมนาการจัดการเรียนการสอน